

فریاد بی صدای بناهای تاریخی؛ فرونشست در کمین است

فرونشست زمین یکی از مشکلات جدی است که این روزها کشور با آن درگیر است؛ بناهای تاریخی به دلیل پدیده فرونشست در معرض خطر نابودی اند و متخصصان این حوزه نگرانی‌های جدی در این باره مطرح و درباره بحرانی شدن فرونشست و آسیب جدی به آثار تاریخی و باستانی هشدار داده‌اند. به گزارش فارس، در حال حاضر حدود ۵ درصد از خاک ایران (تقریباً ۸۰ هزار کیلومتر مربع) با ۳۶۰ منطقه مبتلا به این عارضه درناک فرونشست مواجه است. کمیسیون آب و کشاورزی و منابع طبیعی مجلس از تدوین قانون فرونشست در برنامه کمیسیون آب و کشاورزی در سال ۱۴۰۳ به عنوان یکی از راهکارهای حل این بحران در کشور خبر داده است. این در حالی است که در قانون برنامه هفتم توسعه هیچ اشاره‌ای به مسئله فرونشست نشده است. طبق اعلام اتحادیه اروپا، چهار میلی متر فرونشست زمین در سال طبیعی است، اما میانگین فرونشست در ایران ۱۵ برابر این نرخ است، ماجرای فرونشست زمین همراه با افت سطح آب‌های زیرزمینی در ایطون‌های کشور بدین طوری دارد و نقطه آغاز آن به رشد جمعیت توسعه صنعت و کشاورزی و افزایش نیاز غذایی مردم از اواسط دهه ۵۰ بازمی‌گردد. این عارضه از دهه ۵۰ به صورت خفیف ملایم در بعضی از پهنه‌های محدود شکل گرفت، اما جهش این پدیده از سال ۱۳۸۰ بعد آغاز شد و اجرای طرح‌های کشاورزی گسترده و حفاری‌های بی‌رویه نیاز آبی بسیاری در کشور ایجاد کرد که تأمین این نیاز خود به ایجاد یک میلیون حلقه چاه در کشور منجر شد و به تبع آن به صورت بی‌رویه و غیراصولی آب‌های زیرزمینی استخراج شده. ادامه وضعیت و عدم چاره‌اندیشی سبب شد تا اکنون به یک مرحله بحرانی برسیم و هر سال شاهد کاهش یک تا پنج سانتی‌متر سطح آب‌های زیرزمینی باشیم. نکته غم‌انگیزتر ماجرا اینجاست که در طول این چند دهه که ما درگیر این چالش هستیم، متأسفانه اقدام ملموسی هم مشاهده نشده، در حالی که شهری مثل توکیو که در سال ۱۹۶۵، ۱۲، سنانی متر در سال فرونشست داشته در سال ۲۰۰۰ این عدد را به صفر رسانده‌اند. بناهای تاریخی به دلیل پدیده فرونشست در معرض خطر نابودی اند و متخصصان این حوزه نگرانی‌های جدی در این باره مطرح و درباره بحرانی شدن فرونشست زمین در مناطق مختلف و آسیب جدی به آثار تاریخی و باستانی هشدار داده‌اند. کارشناسان روند برداشت بی‌رویه از ایطون‌های کشور را عامل اصلی پدیده فرونشست می‌دانند و این پدیده را در استان‌های تهران، البرز، اصفهان، فارس، کرمان، بهمن، سمنان، قزوین، خراسان رضوی، خراسان شمالی و یزد بحرانی توصیف می‌کنند. اما بیش از همه وضعیت بناهای تاریخی در اصفهان و شیراز خطرناک اعلام شده است، این دو شهر از پرخطرترین مناطق و نواح فرونشست زمین در کشور هستند. تحقیقات جدید سازمان زمین‌شناسی نشان می‌دهد به لحاظ مساحت درگیر، استان اصفهان اول و به لحاظ نرخ فرونشست، استان فارس دوم رکوددار است و به علت تمرکز صنایع در اصفهان و تکیه بر روش‌های کشاورزی نادرست در هر دو شهر، بسیاری از دشت‌ها به زمین زراعی تبدیل و محصولاتی کشت شده که آب زیادی لازم دارند. امرهای مختلفی در خصوص رتبه ایران از نظر میزان و وسعت پهنه‌های فرونشستی وجود دارد. برخی آمارها حکایت می‌کنند که ایران رتبه دوم جهان از نظر نرخ «فرونشست زمین» و رتبه سوم جهانی از نظر «وسعت مناطق تحت‌تأثیر فرونشست» را دارد. استخراج بی‌رویه آب‌های زیرزمینی، عامل اصلی فرونشست زمین کارشناسان معتقدند که مسئله فرونشست زمین که حالا در کشور ما تبدیل به یک بحران جدی شده، پدیده‌ای انسان‌ساز بوده و دلایل اصلی ایجاد این عارضه نیز گواه همین مسئله است. کشاورزی غیراصولی، حفار چاه‌های آب متعدد، برداشت بی‌رویه آب‌های زیرزمینی، مکان‌یابی غیر کارشناسانه تأسیسات صنعتی آب و ساز چاه عمواولی است که این پدیده را در کشور ما تشدید کرده. در کشور خشک و نیمه‌خشک ایران در استان‌های خشکی مثل اصفهان و فارس که درگیر جدی فرونشست زمین هستند، اصلاً معنی ندارد که برنج کاشته شود. یا در خوزستان یا ارومیه که همنواوه و صیفی‌جات کاشته می‌شود و نیاز به آب دارد وقتی رودخانه‌های جاری ندارند، این نیاز آبی از طریق حفر چاه‌های متعدد تأمین می‌شود. علاوه بر توسعه کشت‌ونوع غیرمنطقی، ما آمیزی اصولی هم نداریم؛ یعنی آبیاری مزارع به‌صورت غرقابلی است و

آینده در نظر بگیرند که به‌دانش تخصصی چندین رشته از جمله مهندسی، باستان‌شناسی و علم حفاظت نیاز دارد.

۳- وضعیت دشت مردودشت به خصوص تخت‌جمشید، نقش‌رستم و کعبه زرتشت چگونه است؟

فرونشست زمین در ایران زیرساخت‌ها، مناطق کشاورزی و آثار تاریخی کشور را تحت‌تأثیر قرار داده است. علت اصلی فرونشست زمین در ایران برداشت بی‌رویه از آب‌های زیرزمینی برای مصارف آبیاری در کشاورزی و مصارف صنعتی و شهری است. این امر منجر به تخلیه سفره‌های زیرزمینی و کاهش دسترسی به آب برای مصارف خانگی و کشاورزی شده است. فرونشست زمین تا سال ۱۴۰۳ حدود ۳۵ درصد از مساحت ایران را تحت اثر قرار داده است که اگر مساحت دشت‌ها را حدود ۱۵ درصد مساحت کل در نظر بگیریم حدود ۲۳ درصد از دشت‌های ایران - یک‌چهارم - درگیر فرونشست زمین هستند. توجه کنیم که حدود ۱۰ درصد از دشت‌هایی که در آنها فرونشست زمین گزارش شده دشت‌هایی هستند که با سرعت بیش از ۱۰ سانتی‌متر در سال در حال فرو رفتن است؛ حدود ۴۵ دشت بحرانی ایران از حدود ۴۰۰ دشت که در آنها فرونشست گزارش شده است. استان‌های تهران، اصفهان، فارس، خراسان رضوی و کرمان از مهم‌ترین مناطقی است که بیشترین میزان فرونشست در آنها گزارش شده است. اولین گزارش فرونشست به دشت رفسنجان مربوط است که در سال ۱۳۵۶ فرونشست زمین در آن ثبت و گزارش شده و در بخش‌هایی از آن در سال ۱۴۰۲ فرونشست ۲۷ سانتی‌متر در سال تجربه می‌شود. استان البرز و شهرستان‌های ساوجبلاغ و نظرآباد به ترتیب ۲۹ و ۲۷ سانتی‌متر در سال فرونشست را تجربه می‌کنند. فرونشست زمین آثار تاریخی ایران از جمله میدان نقش جهان اصفهان، مساجد باستانی، تخت‌جمشید و مجموعه نقش‌رستم را نیز تحت‌تأثیر قرار داده است. فرونشست زمین بر زیرساخت‌های ایران از جمله فرودگاه‌ها، جاده‌ها و راه‌آهن نیز تأثیر گرانگشته است. مهم‌ترین اقدامی که می‌تواند به رفع یا کاهش سرعت فرونشست زمین کمک کند کاهش برداشت از آب‌های زیرزمینی است. به بین منظور بهبود برنامه‌ریزی کاربری اراضی، اجرای شیوه‌های مدیریت پایدار آب، نصب سیستم‌های کنترل هوشمند بر روی پمپ آب و چاه، ممنوعیت حفر چاه و تعطیلی چاه‌های غیرمجاز، کنترل محصولات کشاورزی و ممنوعیت کشت محصولات بر مصرف آب می‌تواند کمک کند.

۲- این فرونشست بر آثار تاریخی ایران چه تأثیری دارد؟

فرونشست در مناطق دارای میراث غنی تاریخی و باستان‌شناسی به یک نگرانی مهم تبدیل شده است. بسیاری از بناهای تاریخی ایران مانند تخت‌جمشید، نقش‌رستم، کاخ گلستان و مساجد و بازارهای مختلف از مصالحی ساخته شده‌اند که ممکن است در برابر نشست زمین قابل توجهی مقاومت نکنند. همان‌طور که زمین به طور ناهموار نشست می‌کند شکاف‌هایی در دیوارها، سقف‌ها و پایه‌ها ایجاد می‌شود. از بین رفتن یا تخریب این بناها - نه تنها بر وضعیت فیزیکی آنها بلکه بر میراث فرهنگی که آنها را نمایندگی می‌کنند اثر می‌گذارد. بسیاری از مکان‌ها ارزش تاریخی قابل توجهی برای شهرهای و استان‌های میزبان‌شان هستند و بخش مهمی از هویت ملی آن منطقه هستند. پروژه‌های مرمت باید همزمان با حفظ اصالت تاریخی، تقویت ساختاری را در برابر فرونشست زمین فراهم شود.

سبک زندگی در دنیای امروز؛ تیک‌آف ۹ را رقم زد

هر چالش، یک فرصت

تیک‌آف ۹ به حمایت از موسسه خیریه امام حسین (ع) که خیریه تخصصی حوزه مسکن محسوب می‌شود برگزار شد. سیمنار تیک‌آف ۹ با شعار «هرچالش یک فرصت» ضمن توجه به مقوله شخصیت برنده در روزهای پرفشار و از رنج به گنج رسیدن با محوریت کارگاه‌های آموزشی اشکان حریت، مدرس سبک زندگی و مجید صادقی، کارفرین و خالق برند مرطی، طی آیینی از چهره‌های شاخص نفع‌جهاان تکريم و تقدیر بعمل آوردند. در این مراسم عضو هیئت مدیره خیریه تخصصی مسکن امام حسین (ع) گفت: خیریه‌ها نوعاً نیازمند حمایت هستند و اتاق بازرگانی اصفهان هم با بستر سازی در محیط به شکل آبرومندانه ای توانسته است نیاز خیریه‌ها را تأمین کند. سبک قابل تقدیر است. مسعود کاظمی در ادامه با بیان اینکه خیریه امام حسین با حوزه فعالیت تخصصی مسکن از سال ۱۳۶۱ فعالیت خود را شروع کرده است اظهار کرد: این خیریه تا به حال فعالیت‌های متمرکزی به جامعه هدف خود ارائه داده است. به گفته کاظمی مردم با مشکلات زیادی دست به گریبان هستند و خیریه‌ها کاملاً خیرخواهانه تلاش کرده اند رسالتی که به عهده دارند را برای جامعه هدف منظر انجام دهند. او تأکید کرد خیریه‌های متعددی در سطح شهر وجود دارند همه مشکلات داریم باید به هم کمک کنیم تا بتوانیم بهترین حمایت از افرادی که نیازمند کمک هستند داشته باشیم.

کارآفرین و خالق برند مرشد
سرفصل: از رنج به گنج رسیدن

استاد اشکان حریت
مدرس سبک زندگی
شخصیت برنده روزهای پرفشار

استاد مجید صادقی
کارآفرین و خالق برند مرشد
سرفصل: از رنج به گنج رسیدن

با اجرای:
محمدرضا تاج‌روشنیها

۱۷ آبان ماه ۱۴۰۳ ساعت ۱۶ الی ۲۰
سالن همایش‌های اتاق بازرگانی اصفهان
محمدرضا تاج‌روشنیها

به حمایت از موسسه خیریه امام حسین (ع) (خیریه تخصصی حوزه مسکن)

کسب اطلاعات بیشتر:
۰۲۱-۳۶۲۹۳۵۰۰ | ۳۱۵۹ و ۳۱۵۹

خبرگزاری اصفهان
GISHEH.COM

www.esfahanemroz.com
www.esfahanemroz.com
www.esfahanemroz.com

تیک‌آف ۹ به حمایت از موسسه خیریه امام حسین (ع) که خیریه تخصصی حوزه مسکن محسوب می‌شود برگزار شد. سیمنار تیک‌آف ۹ با شعار «هرچالش یک فرصت» ضمن توجه به مقوله شخصیت برنده در روزهای پرفشار و از رنج به گنج رسیدن با محوریت کارگاه‌های آموزشی اشکان حریت، مدرس سبک زندگی و مجید صادقی، کارفرین و خالق برند مرطی، طی آیینی از چهره‌های شاخص نفع‌جهاان تکريم و تقدیر بعمل آوردند. در این مراسم عضو هیئت مدیره خیریه تخصصی مسکن امام حسین (ع) گفت: خیریه‌ها نوعاً نیازمند حمایت هستند و اتاق بازرگانی اصفهان هم با بستر سازی در محیط به شکل آبرومندانه ای توانسته است نیاز خیریه‌ها را تأمین کند. سبک قابل تقدیر است. مسعود کاظمی در ادامه با بیان اینکه خیریه امام حسین با حوزه فعالیت تخصصی مسکن از سال ۱۳۶۱ فعالیت خود را شروع کرده است اظهار کرد: این خیریه تا به حال فعالیت‌های متمرکزی به جامعه هدف خود ارائه داده است. به گفته کاظمی مردم با مشکلات زیادی دست به گریبان هستند و خیریه‌ها کاملاً خیرخواهانه تلاش کرده اند رسالتی که به عهده دارند را برای جامعه هدف منظر انجام دهند. او تأکید کرد خیریه‌های متعددی در سطح شهر وجود دارند همه مشکلات داریم باید به هم کمک کنیم تا بتوانیم بهترین حمایت از افرادی که نیازمند کمک هستند داشته باشیم.

کارآفرین و خالق برند مرشد
سرفصل: از رنج به گنج رسیدن

استاد اشکان حریت
مدرس سبک زندگی
شخصیت برنده روزهای پرفشار

استاد مجید صادقی
کارآفرین و خالق برند مرشد
سرفصل: از رنج به گنج رسیدن

با اجرای:
محمدرضا تاج‌روشنیها

۱۷ آبان ماه ۱۴۰۳ ساعت ۱۶ الی ۲۰
سالن همایش‌های اتاق بازرگانی اصفهان
محمدرضا تاج‌روشنیها

به حمایت از موسسه خیریه امام حسین (ع) (خیریه تخصصی حوزه مسکن)

کسب اطلاعات بیشتر:
۰۲۱-۳۶۲۹۳۵۰۰ | ۳۱۵۹ و ۳۱۵۹

خبرگزاری اصفهان
GISHEH.COM

www.esfahanemroz.com
www.esfahanemroz.com
www.esfahanemroz.com

سوت پایان هفتمین جشنواره ملی رسانه‌های معلولان به صدا درآمد

اصفهان امروز: آیین اختتامیه هفتمین جشنواره ملی رسانه‌های معلولان با حضور نماینده مردم اصفهان در مجلس شورای اسلامی، مشاور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در مناطق جنوب، شهردار اصفهان، مجری طرح‌های زیربنایی استان اصفهان و جناب کشور، مشاور استاندار در امور معلولین، مدیر کل بهزیستی و جمعی از مسئولان استان و با حضور گسترده افراد دارای معلولیت برگزار شد. دبیر هفتمین جشنواره ملی رسانه‌های معلولان گفت: در این رویداد ملی رسانه‌های بیش از ۷۰۰ اثر از ۲۷ استان کشور به دبیرخانه جشنواره ارسال شد که آثار توسط ۱۷ نفر از اساتید مجرب علوم ارتباطات کشور بررسی و داوری شده است. منصور گلناری یادآور شد: فراخوان این جشنواره با محوریت توانمندی‌های معلولان، مناسب سازی اماکن و معابر عمومی، مشکلات و چالش‌های حوزه اشتغال معلولان بود که در دو بخش اصلی و ویژه در مردادماه سال جاری منتشر شد. او با بیان اینکه این رویداد رسانه‌ای برای هفتمین سال متوالی برگزار شد، ادامه داد: افتخار رسانه‌ای افتخار معلولان در قالب گزارش مکتوب، عکس خبری، مصاحبه مصور، مصاحبه مکتوب، فیلم و کلیپ کوتاه، «یک ایده برای یک فیلم» در این رویداد شرکت کردند. دبیر اجرایی هفتمین جشنواره ملی رسانه‌های معلولان گفت: آثار افراد دارای معلولیت نیز در قالب‌های مقاله اجتماعی، قالب گزارش مکتوب، گزارش تصویری، بیان، بیان، کاریکاتور، عکس

شود دولتی نیست و کاملاً مردمی اداره می‌شود این بخش در دنیا توسعه پیدا کرده است. او با بیان اینکه در بحث خیریه این‌نامه هیأت دولت در سال ۸۳ تنظیم و سال ۸۵ اصلاح شده و نیازمند بازنگری و حمایت بیشتر است توضیح داد: در مجلس دوره یازدهم شروع کردیم قانون تشکیل‌های اجتماعی و مردم‌پناه را با تمرکز بیشتر کار کنیم و پیش‌نویس آماده کردیم؛ ولی در آخر دوره مجلس نرسید در این دوره امید داریم این کار را مصوب کنیم. طیفانی افزود: در صورتی که این بخش فعالیت‌ها قانون پیدا کند و تقویت و به رسمیت شناخته و معافیت‌هایی از طرف دولت برای آنها در نظر گرفته شود اتفاقات بهتری را شاهد خواهیم بود. او خاطرنشان کرد فعالیت دیگری که در مجلس شورای اسلامی انجام شده و در حال بررسی است اینکه پیش‌نویس اولیه آماده شده کسب‌وکارهای اجتماعی مورد توجه قرار گرفته؛ مثلاً استفاده

اشتغال در صنایع دستی باید به یک میلیون نفر برسد

وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی گفت: در پایان برنامه هفتم توسعه، اشتغال در صنایع دستی کشور باید به یک میلیون نفر برسد. به گزارش ایمن، دبیر صنایع دستی میراث فرهنگی در زمان حاضر بیش از ۵۰۰ هزار نفر از ۳۱ استان کشور مشغول تولید صنایع دستی هستند. او افزود: بر اساس برنامه هفتم توسعه، تکلیف داریم، سالانه ۱۰۰ هزار نفر اشتغال در این حوزه ایجاد کنیم تا در پایان برنامه پنج‌ساله، این رقم به یک میلیون نفر برسد. صالحی امیری با اشاره به افتتاح بازار هنر شیراز بیان کرد: خلاقیت‌های دست زان و مردان ایرانی انسان را خیره می‌کند و این زیبایی‌ها در ۶۳ غرفه فعال بازار هنر شیراز نیز مشاهده می‌شود. وزیر میراث فرهنگی گردشگری و صنایع دستی با اشاره به جلسه خود با مسئولان صنوف مختلف صنایع دستی کشور، گفت: مسائل و مشکلات آن‌ها به‌طور کلی در قالب سه مسئله قابل‌بیان است که باید به آن‌ها پاسخ داده شود. او عنوان کرد: امنیت شغلی و بیمه، تمهیدات و گسترش شغلی و بازاریابی از مهم‌ترین مسائل صنایع دستی کشور است. صالحی امیری گفت: صنایع دستی اشتغال‌کننده‌ترین است و هر

مدیرعامل یک شرکت دانش‌بنیان فعال در حوزه کنترل انرژی گفت: استفاده از هوش مصنوعی می‌تواند موجب کنترل انرژی و افزایش بهره‌وری آن در کشور شود. مرتضی تقوایی حسین‌زاده در گفت‌وگو با ایرنا افزود: هوش مصنوعی در شبکه‌های بزرگ، همچون قلب سیستم به انجام وظایف می‌پردازد تا حوزه بهره‌بردار به بهره‌وری بیشتری دست پیدا کند. او ادامه داد: انرژی فقط در حوزه انرژی همچون آب برق و گاز وجود ندارد، بلکه شاهد انرژی در حوزه‌های حمل‌ونقل، منابع اقتصادی و کسر بودجه در جهان و از جمله در کشورمان هستیم. زیرا با وجود منابع محدود باید خدمات استاندارد و مشخصات معین و متفاوت ارائه شود. مدیرعامل این شرکت دانش‌بنیان بیان کرد: از هوش مصنوعی می‌توان در حوزه‌های دیگری همچون افزایش بهره‌بردار معانی و یا پایش سلامت افراد نیز بهره‌بردار بسیاری از مدیران از حوزه دانش‌بنیان و کم‌کم‌هایی که این شرکت‌ها می‌توانند ارائه دهند، فهم مناسبی ندارند و این موضوع باعث محروم شدن از کاهش هزینه کشور و افزایش درآمد ملی می‌شود. او با بیان اینکه کشور دارای منابع انرژی اما با محدودیت‌هایی روبه‌رو است، تصریح کرد: برای توسعه کشت‌ونوع غیرمنطقی، ما آمیزی اصولی هم نداریم؛ یعنی آبیاری مزارع به‌صورت غرقابلی است و

کنترل انرژی کشور با بهره‌مندی از هوش مصنوعی

اظهار کرد: در این رو هوش مصنوعی می‌تواند بر اساس الگوریتم‌های متفاوت بهترین گزینه را به‌صورت لحظه‌ای در یک شبکه انرژی به‌صورت ریل تایم (مشابه‌سازی زمان واقعی) و داتابیسک (بازی سیستم)، اطلاعات متغیر را بدون تأخیر پردازش کند و متناسب با شرایط مختلف سازگاری داشته باشد تا شبکه در بهترین حالت خود و با بالاترین میزان بهره‌وری انجام‌وظیفه کند. او ادامه داد:

بعنوان نمونه و با هوشمندسازی ایستگاه پمپاژ گاز می‌توانیم ۶۰۰ مگاوات از میزان اوج مصرف برق در کشور را (معادل میزان تولید ۶۰۰ مگاوات نیروگاه توس مشهد در زمان اوج مصرف برق) کاهش داد. به گفته او، همچنین با هوشمندسازی شبکه گازرسانی در کشور امکان آزادسازی یک خط انتقال گاز به میزان یکی از فازهای پارس جنوبی وجود دارد.